



# ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 30 września 1919 roku.

Cena prenumeraty:

w Łodzi:  
Kwartalnie Mk. 14.40  
Miesięczn. „ 4.80  
Za roznośzenie  
70 fen. miesięcznie.  
Z poza pocztową:  
Kwartalnie Mk. 19.50  
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Wt. 5 IX Hieronima kapł.  
Śr. 15 Bl. Jana z Dukli.  
Czw. 25 Aniołów Stróżów.  
Pią. 3 X Kandyda i Ew.

Redakcja  
w Łodzi  
Al. Kościuszki 41.  
TELEFON 23.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia po „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralna Biuro Ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki za tekstem 35 fenigów w nakładzie i marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen za wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego. Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

## Geocydująca mowa Paderewskiego w sprawie Śląska Głosz.

„Polska w Cieszyńskim broni praw ludu swego, a nie węgla i koksu”.

Warszawa, 29 września (PAT.) Osoba stojąca blisko konferencji pokojowej podaje następujące szczegóły o posiedzeniu, na którym zdecydowano o losach ziemi Cieszyńskiej. Na posiedzeniu tym zabrał głos pan Benesz i przytaczał powody, dla których Śląsk Cieszyński winien przynależać Czechom. Argumenty, jakich użył były rzecz prosta, natury ekonomicznej. Po krótkim przemówieniu pana Benesza, prezydent Clemenceau udzielił głosu p. Paderewskiemu. Pan ten nie posługując się żadną notatką, wygłosił po angielsku mowę w której punkt po punkcie zbijał wywody swego przeciwnika. Obecni indyżymcy twierdzą, że była to jedna z najświetniejszych mów, jakie kiedykolwiek słyszeli. Co więcej, należała ona do tych rzadkich przemówień, które decydują o losach wniosku. Stawiając ekonomiczną stronę kwestji pan Paderewski wyjął książkę z kieszeni i począł czytać z niej szereg cyfr i danych, stwierdzając, że Czeszy nawet bez Śląska należąć będą do najbiedniejszych w węgiel krajów. „Być może, mówi nasz delegat, że p. Benesz jak zwykle ma źródło, którym się posługujemy za pełne dane i nie zasługujące na wiarę. Nie mógłbym podzielić tego zdania. Mam wiele zaufania do autora tej książki i śmiem twierdzić, że jest on jednym z najświetniejszych i najbardziej kom-

petentnych ludzi. Szanujemy go wszyscy i chyba jeden p. Benesz byłby w tym względzie wyjątkiem. Proszę spojrzeć na okładki. Pracę tę napisał prezydent Rzeczypospolitej czeskiej, pan Masaryk we własnej osobie.

Pan Benesz, ciągnął pan Paderewski powtarza ustawicznie: Coal, Coal, Coal, (węgiel, węgiel, węgiel), my zaś z naszej strony odpowiadamy na to: a pole, a pole, a pole (polak, polak, polak). Wszyscy widzą, że jeżeli przeciwnikom naszym chodzi jedynie o bogactwa kopalni śląskich to my, polacy, bronimy tam całkowicie innej rzeczy, rzeczy świętej, praw naszych polskiej ludności, której nie można zestawiać ani z węglem, ani z koksem. Pan Benesz proponuje ażebyśmy tę ludność szczerze polską podzielili pomiędzy Polską a Czechy i tym samym wyzywa was, panowie, na sąd salomono-wy. Czesi godzą się, aby tę ludność przepo-łowić. My zaś protestujemy przeciwko temu z całą mocą i stanowczością. Łatwo stać wnioszkować do kogo ta ludność powinna nale-żeć i która z 2 ziem, polska czy czeska, jest istotną tej ludności matką.

Po tych słowach przewodniczący zamknął posiedzenie, a obecni rozeszli się w przekonaniu, że świetna mowa polskiego delegata zadecydo-wała o losach Cieszyńskiego.

niemieckiej. Co więcej, wbrew zapadłym i już ogłoszonym postanowieniom, na proste żądanie zwyciężonych Niemiec zwycięska ententa zarządza plebiscyt także na Górnym Śląsku, którego posiadanie tworzy conditio sine qua non naszego rozwoju ekonomicznego, w którym według źró-deł niemieckich, jest 1,250,000 polaków na 650,000 Niemców. Nawet powstanie, ów samo-rzutny, krwawy protest nieszczęsnego ludu ślą-skiego przeciw ciemństwu pruskiemu (autenty-cznie stwierdzonemu) przebrzmiał bez echa. Wy-kazanej dokumentami martyrologji ludu polskiego nie położono końca — i status quo ante barba-rzyńskich rządów pruskich w obszarach polskich — podległych plebiscytowi — trwa dalej! A przecież w tym samym czasie nawet negrów i kolonji afrykańskich wyzwała się (bez plebiscytu!) z pod tyrańji pruskiej, stwierdzając, że czyni się to ze względów humanitarnych! Czyż mocarstwa koalicji nie mają dla nas nawet tych wzglę-dów czysto ludzkich, jakie mają dla murzynów afrykańskich? Dlaczego?

3) Umiejdynaradawia się wielką, narodo-wą tylko polską rzekę Wisłę, której dorzecze obejmuje niemal połowę terytorjum państwa pol-skiego. Umiejdynarodowione jednocześnie Du-naj, Ren, Odra, Elba nie są w całości analogicz-ne niemieckimi rzekami. (Dorzecze Odry jest nawet przeważnie polskie). Wełtawa zaś jest tyl-ko dopływem Elby i czesi więcej zyskują na umiejdynarodowieniu Elby niż ewentualnie tracą na umiejdynarodowieniu Wełtawy. Sprzymie-rzeńcom gotowi są polacy dać przywileje w że-gliudze po Wisłę. Przez umiejdynarodowienie więc Wisły i sprzymierzeńcy nie zyskują, a tyl-ko uszczupiają się w sposób nie mający precedensu w dziejach, suwerenność państwa polskiego, pod-cina się w zarodku rozwój polskiej żeglugi, osła-bia się ją ekonomicznie wobec Niemiec. Dla-czego?

4) Dziesięcioletnią kampanję dypl-o-matyczną stoczyć trzeba było, aby „niewątpliwie polskiej” (według świadectw nawet czeskich) lud-ności Śląska Cieszyńskiego, Orawy i Spżyż da-wać dorożę plebiscytu możliwości stanowienia o so-bie. A w żaden sposób niepodobna była osią-gnąć tego, co w tym wypadku jedynie być wskazywane, aby te bezwzględnie polskie kraje wprost bez plebiscytu przyłączone były do Pol-ski. Dlaczego?

5) Okrucieństwa pruskie wywołały inter-wencję Ameryki w wojnie światowej. Otóż okru-cieństwa ukraińskie w Galicji, popełniane prze-tłum z bolszewizowany za poduszczeniem nie-poczynałych prowodyrów ukraińskich (stwier-dzone przez misje koalicyjne) nie ustępują pruskiemu, a może przewyższają je nawet w dzi-kości.

A jednak tych właśnie niepoczynałych ukra-ińskich prowodyrów, którzy bezprawnie podają się za reprezentantów całego ludu ruskiego w Ga-licji, sprzymierzone z nami rządy wzięły zrazi-w „opiekę” przeciw nam, przeciw swoim... sprzy-mierzeńcom! (znane pierwotnie zastrzeżenia prze-ciw użyciu wojsk Hallera w Galicji). Wzięto w opiekę właśnie tę część rusinów galicyjskich którzy zwą się „ukraińcami”, którzy przed wojną

## List otwarty do narodów koalicji w sprawie polskiej.

Gazety stołeczne wystąpiły wczoraj z listem otwartym, zawierającym dziesięć pytań pod adresem ententy. Pytania te dotyczą krzywd wy-cieczonych przez koalicję Polisce, są silnie zre-klamowane i konsekwentnie przeprowadzone, dla-tego my, t. j. prasa prowincjonalna przytaczałaby się do aktu, i dlatego dziwimy się dlaczego nas nie podpisania tego listu nie zawezwano. Mimo to uważamy tak samo protest ten jako bar-dzo doniosły i powtarzamy go solidaryzując się z nim zupełnie.

Naród nasz jako całość w czasie tej wojny złączył sprawę swoją ze sprawą połączonych demokracji Europy i Ameryki. Ochotnicy pol-scy masowo walczyli po stronie koalicji we Francji. I walczyli również — niestety bezi-miennie — w legionach czesko-słowackich w Rosji. Także legiony Piłsudskiego, które walczyły z caratem (wrogiem nie tylko narodu naszego, ale i każdej szczerzej demokracji) po jego upad-ku zwróciły się frontem przeciwko Niemcom i Austrii. (Odmówienie przysięgi Beselerowi, uwolnienie Piłsudskiego, bitwa pod Kaniowem, Haller w Rosji i Francji, uwięzienie i proces by-tych legionistów w Austrii.) Z drugiej strony,

co najważniejsze, nie stworzyliśmy w kraju tak bardzo forsowanej armji polskiej pod egidą i na koszt Niemiec! Nie utworzono jej jedynie dla-tego, by nie walczyć przeciwko koalicji. Tem-bardziej dziś przy likwidowaniu wojny i ustala-niu granic odczuwamy jako ciężką krywdę fakt, że w szeregu wypadków naród nasz został przez mocarstwa koalicji potraktowany gorzej niż inni sprzymierzeńcy. A mianowicie:

1) Wbrew jednomyślnej uchwale komisji Cambon'a, złożonej z przedstawicieli wszystkich mocarstw sprzymierzonych, odcięto od Polski historycznie i geograficznie z nią związane, do życia jej niezgodne miasto Gdańsk z okre-giem. Uczyniono to rzekomo, by krzywdy nie wyrzą-dzić dwustu kilkudziesięciu tysiącom Niemców, zamieszkałym w obrębie tego ad hoc stworzo-nego „wolnego państwa”. W tym samym cza-sie wciela się w obręb państwa czeskiego ob-szar, zamieszkały w sposób zwarty przez prze-szło trzy miljonową ludność niemiecką. Dla-czego?

2) Wspomniane terytorjum niemieckie, jako też terytorjum węgierskie, zamieszkane przez sło-waków i przez rusinów, wciela się do Czech bez plebiscytu. Jednocześnie zarządza się plebi-scyt w historycznie polskich i zamieszkałych przez ludność polską, choć sztucznie częściowo zgermanizowaną częściach rejencji Kwidzyńskiej (Marienwerder) oraz rejencji Olsztyńskiej czyli na t. zw. Mazowszu Pruskim, gdzie zwartą ma-są w liczbie 300,000 siedzi od wieków lud pol-ski ewangelicki przy wader słabej mniejszości

I w czasie wojny najściślej byli związani z Austrią i prusakami, którzy i zamachu swego w Galicji dokonać zdołali jedynie dzięki poparciu Austrii i Niemiec. Zarazem przekreślano zupełnie fakt, że rdzenni polacy tworzą w Galicji 2/5 ludności autochtonicznej, że nadto część rodowitych rusinów chce należeć do Polski, że gospodarczy i kulturalny rozwój tego kraju jest niemal wyłącznie wytworem pracy polskiej, że cała niemal jego historia związana jest z Polską, że jest on tym terenem, na którym Polska przez wieki broniła Europę przed zalewem mongolskim, jak dziś broni przed zalewem bolszewickim. Nawet Niemcy i Austria pokojem brzeskim nie odważyły się na jawne oderwanie Galicji Wschodniej od Polski i... uczyniły to w formie dodatkowej umowy tajnej.

Czyżby mocarstwa koalicji, zniósłszy jawnie paragrafy traktatu brzeskiego, zamierzały w tej czy innej formie zachować jego klauzulę tajną i uczynić tę krzywdę nam, swoim sprzymierzeńcom, jaką uczynić krępowali się nawet tacy wrogowie nasi, a opiekunowie Ukrainy, jak Austria i Niemcy? Dlaczego?

(D. n.)

## KRONIKA.

### — W sprawie ulg dla słuchaczy.

Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydało „Rozporządzenie do senatów akademickich uniwersytetów w Krakowie i Lwowie w sprawie ulg dla słuchaczy z powodu strat w studiach w roku akademickim 1918/1919”.

Ulgę te przyznane zostały słuchaczom, którzy jedynie wskutek służby wojskowej, wypadków wojennych lub nieczynności uniwersytetów a nie z własnej winy utracili w r. szk. 1918/19 jedno lub dwa półrocza i którzy przed 1 stycznia 1919 r., a w miastowościach później uwolnionych od nieprzyjaciela natychmiast po wkroczeniu wojsk polskich, uczynili zadość obowiązkowi stawiennictwa do służby wojskowej.

W kilku pismach warszawskich rozporządzenie to wydrukowano z pominięciem tytułu, co wytworzyło pewną niejasność treści. Sekretarjat generalny Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego wyjaśnia, że rozporządzenie dotyczy tylko wymienionych w tytule uniwersytetów w Krakowie i Lwowie.

### — W sprawie opieki nad chorym żołnierzem.

W czwartek, dnia 2 października o godz. 8 min. 30 wiecz. w lokalu Towarzystwa Pomocy dla Żołnierza Polskiego, Piotrkowska 96, I p. odbędzie się posiedzenie Sekcji sanitarnej. Wszyscy, którzy chcieliby poświęcić trochę czasu opiece nad chorym żołnierzem, proszeni są o zgłoszenie się na posiedzenie.

### — Jeszcze w sprawie braku chleba.

Jak nas informuje Komitet Rozdziału chleba zapotrzebowanie mąki na okres dwutygodniowy, dla ludności miasta Łodzi przy głodowej 6-funtowej racji chleba na dwa tygodnie 1 osobę wynosi 1,300,000 kg. Od 10 sierpnia do 27-go września Komitet Rozdziału Chleba i Mąki winien był otrzymać 4,550,000 kg. mąki, otrzymał zaś tylko 1,490,000 kg. mąki i żyta 1,330,000 kg. co odpowiada 1,104,000 kg., razem więc otrzymano 2,594,000 kg. mąki, niedobór więc wynosi 1,956,000 kg. Główną więc przyczyną złej aprowizacji ludności w chleb jest Monopol, kierownicy którego odpowiedzialność zwalają na urzędy rozdzielcze. Wszystkie młyny łódzkie mogą zemieć na dobę najwyżej około 1,000 ctr. dziennie, Łódź potrzebuje zaś około 2,000 ctr. Młynami zamiejscowymi urzędy rozdzielcze nie dysponują.

Miast mąki dla wypieku chleba ziarna rozdzielić nie można.

A więc kto winien?

### — Praca w magistracie.

k) W magistracie łódzkim począwszy od 1 października do kwietnia roku przyszłego włącznie zajęcia we wszystkich biurach będą trwać od godz. 8½ rano do 3½ po południu, zaś w soboty do godz. 2 po południu.

### — Loteria klejnotów!

Zarząd loterii Lwów, Wilno prosi o pośpiech w odbiorze wygranych fantów. Zwracać się do Warszawy, Żorawia 47 m. 8, w jaknajkrótszym czasie.

### — Odczyt o Wyspiańskim.

Dziś o godz. 8 wiecz. w Sali Koncertowej p. B. Busiakiewicz wygłosi interesujący odczyt o Wyspiańskim p. t. „Genjusz współczesności”. Prelegent mówić będzie między innymi o mniej znanych dziełach wieszcz, jak „Veni Creator”, „Daniel”.

### — Z kino „Odeon”.

W kinematografie „Odeon” demonstrowany będzie od dziś wielki dramat w 6 akt „Katarzyna i jej faworyci”. Treść obrazu zaczerpnięta jest z dzieła wybitnego pisarza rosyjskiego, Amfiteatrowa.

### — Odezwy komunistyczne.

k) Nocy onegdajszej w obrębie X komisariatu policyjnego miasta Łodzi rozklejono odezwy komunistyczne, wobec czego rozesłano patrole i ostre pogotowie policyjne. Do zajść nie doszło.

### — Tajne zebranie.

k) W sobotę, o godz. 2 w nocy w mieszkaniu rabina, A. Chopateina, przy ul. Cegielińskiej pod nr. 50, wykryła policja zebranie nielegalne, w którym uczestniczyło 39 osób. Po sprawdzeniu tożsamości osób, policja zebranie rozpuściła.

### — Kasowanie komitetów dla bezrobotnych.

k) Do Brzezin przybył kierownik łódzkiego okręgowego komitetu pomocy bezrobotnym, p. Luxemburg i zwołał posiedzenie miejscowego brzezińskiego komitetu oświadczając, iż musi on zostać rozwiązany.

W sprawie tej ma być zwołany do Łodzi zjazd przewodniczących poszczególnych komitetów miejscowych niesienia pomocy bezrobotnym.

### — Napad pod Łowiczem.

W łowickim kilkunastu uzbrojonych w broń palną bandytów napadło wieczorem na dom p. Skibniewskiego w Secyminie Polskim. Bandyci woiw podeszli do okna i zażądali od służącej otwarcia drzwi, gdy zas to nie poskutkowało, przynieśli drabinę od woza, przystawili do okna na pierwsze piętrze i weszli do kuchni, przystawiając kucharce browning do piersi i grożąc bombami.

P. Skibniewski usiłował wybiec do ogrodu, lecz bandyci go pochwycili i sprowadzili do pokoju na pierwszym piętrze, gdzie sprowadzono również 6 osób ze służby folwarcznej, przyczem zrabowano dziedzicowi 12 tys. mk.

Na ujadanie psów dwóch policjantów udało się na miejsce, lecz bandyci z zasadki pochwycili pierwszego z nich pod rękę i zabrali z sobą. Policjant idący z tyłu, wymierzył do bandytów, lecz kula ugrzęzła w zardzewiałej lutce. Za powrotnym razem również karabin odmówił posłuszeństwa, wtedy bandyci zabili policjantów.

### — Łódzcy żydzi w opatach.

k) W ubiegłą sobotę o północy na drodze pomiędzy Sieradzem a Złoczewem szajka bandytów, uzbrojonych w rewolwery, napadła na przejeżdżający omnibus, w którym jechali kupcy żydowscy z Łodzi, wioząc większe sumy pieniędzy. Ponieważ żydzi stawili rozpaczliwy opór przy obrabowywaniu, przeto kilku podróżnych uległo poranieniu.

Poszkodowani są: Manuchem Gross z Łodzi, zamieszkały przy ul. Ogrodowej pod nr. 3 którego zraniono w rękę i zrabowano mu 12000 marek, Przyborski z Łodzi, zamieszkały przy ul. Nowomiejskiej pod nr. 15, zrabowano mu 43000 marek, Ramplowa z Łodzi, z ul. Piotrkowskiej nr. 25, której zrabowano 30000 marek, Horwicz z Łodzi, z ul. Północnej nr. 7, któremu zrabowano 22000 marek i zraniono, Birenowski z Łodzi, Wodny Rynek nr. 5, zrabowano 20000 marek, Izraelowi Oibekowi ze Zduńskiej Woli 3000 marek i Konowi, handlarzowi skór z Warszawy, zrabowano około 100,000 marek.

Jużcić, że tym razem, to żydzi ponieśli zasłużoną karę. Można bowiem przypuszczać, że jechali oni tam w kwestjach zakupu towaru niemieckiego, oficie przemycanego w okolicach Wieruszowa.

## Komunikat.

### Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiamy robotników z linii Łódź-Kutno, członków Polskich Związków Zawodowych, że we wtorek, dnia 30 września, o godz. 5 po południu odbędzie się w lokalu przy ul. Głównej nr. 31 Ogólne Zebranie tychże robotników. Wejście na salę tylko za okazaniem dowodu członkowskiego.

## Teatr i sztuka.

### Teatr Polski.

Dziś, we wtorek, dnia 30 bm. Teatr Polski daje roześmianą pełną pogody i dowcipu komedię K. Rema „Miss Hobbs” cieszącą się niezmiernym powodzeniem od dnia premiery.

W czwartek odegraną będzie po raz drugi sztuka H. Ibsena pt. „Podpory Społeczeństwa” w wykonaniu całego zespołu.

W sobotę po południu dla młodzieży po cenach najniższych ukaże się dowcipny i swobodny „Fircyk w załotach” Fr. Zabłockiego.

## Głosowna oskarżenia.

W ostatnich czasach do wyższych władz wojskowych wpływają liczne doniesienia, rzucające cień na dobrą linię wielu oficerów, a niekiedy wprost szkalujące ich bezwzględnie.

Przeprowadzane na podstawie tych doniesień dochodzenia w obrzynie większości wypadków ustalają brak jakiegokolwiek winy ze strony rzekomych sprawców nieistniejących wyroczeń i nadużyć.

Rozumiejąc dobrze wrażliwość społeczeństwa na wszelkie objawy ujemne, dostrzegane w środowisku wojskowym, musimy jednakże znaleźć jaknajdalej idącą powściągliwość i ostrożność w formułowaniu głosownych oskarżeń wyrządzających wielką a niezasłużoną krzywdę oficerom i urzędnikom, których postępowanie jest pod każdym względem bez zarzutu.

Jednocześnie upoważniono nas do ostrzeżenia kogo należy, że przeciwko potwarzom władze wojskowe występować będą z całą bezwzględnością na drogę sądową.

## Wojska polskie pod Dźwińskiem.

Warszawa, 29 września. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski: Po dwudniowej ciężkiej walce wojska nasze wspierane przez czołgi wyparły przeciwnika z fortyfikacji Dźwińska, położonych na południowym brzegu Dźwiny. Wzięto 700 jeńców, 4 karabiny maszynowe i dużo materiału wojennego. Na wschód od kanału Berezynskiego oddziały nasze zajęły miasteczko Lepel. Na zachód od Petrykowa

toczą się silne walki na odcinku Nowosiedl Babunicze, Galicka Rudnia. Oddziały nasze czasowo zmuszone pod naciskiem przeważających sił do cofnięcia się po podejściu przeciwnika kontratakami odzyskały utracone pozycje, biorąc kilkudziesięciu jeńców i 4 karabiny maszynowe.

Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego

Haller, pułk.

## Zmienny handel.

Warszawa, 29 września. (PAT.) Ministerstwo Handlu i Przemysłu odwiedził p. Karol Spahde, członek misji łotewskiej, jaka bawi obecnie w Warszawie. Rząd łotewski wobec oczekiwanego zajęcia Dźwińska przez wojska polskie, pragnie już teraz nawiązać z nami stosunki handlowe,

aby umożliwić natychmiast po uzyskaniu bezpośrednich dróg komunikacyjnych z Polską wymianę towarów. Republika łotewska zamierza za produkty naftowe, włókiennicze i galanterie, wywozić może len, konopie, skóry, i ewentualnie środki żywności niezmiernie ważne dla aprowizacji naszych kresów wschodnich.



## Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę naszemu drogiemu



# ALFREDOWI KRUSCHKE

i okazali nam tyle szczerego współczucia w tym bolesnym dla nas czasie, a w szczególności Księżom-Pastorom: Angersteinowi, Gundelachowi i Patzerowi, Kolegom-Lekarzom, którzy tak troskliwą w ostatniej ciężkiej Jego chorobie otaczali go opieką, Zarządowi, Komendzie i Członkom Straży Ogniowej Ochotniczej, Delegacjom Straży Ogniowej Ochotniczych Scheiblerowskiej i miast okolicznych, Sekcji Zdrowotności przy magistracie i Kasie Ulgowej Pomocy Lekarskiej przy Radzie Związków Zawodowych — składamy z głębi serca płynące podziękowanie.

2273

**Rodzina.**

W dniu 27-go b. m. zmarł nasz długoletni kierownik przedzalni



# ADOLF MÜHLE

W zmarłym tracimy sumiennego i gorliwego współpracownika, o którym zachowamy trwałą pamięć. Cześć Jego pamięci.

**Towarzystwo Akcyjne Manufaktury Welnianej  
Karola Bennicha w Łodzi.**

2270 1

## Nazd przedstawicieli ludu górnośląskiego za przyłączeniem do Polski.

Sosnowiec, 29 września. (PAT.) „Katowice Zeitung“ z 28 donosi, że we czwartek odbyło się w Bytomiu zebranie polskich rad ludowych Górnego Śląska, na którym projekt Erzbergera w sprawie wyodrębnienia Górnego Śląska w ramach Niemiec odrzucono, wypowiedzi

dając się natomiast za przyłączeniem Górnego Śląska do Polski. Postanowiono wziąć udział w wyborach komunalnych i nie zawierać żadnego kompromisu. Centrowcy, którzy liczyli na głosy polskie, są tym postanowieniem rozczarowani.

także minister Linde i delegat ministerjum wyznań i oświaty dr. Nowicki. Przewodniczył prezes Bandrowski. Po szeregu przemówień powitalnych i odczytaniu nadeszłych telegramów dokonano wyborów 3 ch komisji, które następnie przystąpiły do obrad. Wieczorem odbył się w salach Kasyna narodowego raut wydany przez miasto na cześć delegatów.

## Wyroki sądu doraźnego w Warszawie. Prokuratorja zapowiada energiczną walkę z bandytyzmem.

Warszawa, 29 września (PAT.) W niedzielę wieczorem skazał sąd doraźny pod przewodnictwem sędziego Nieznańskiego członków bandy zbójckiej, która szeregiem zbrojnych napadów niepokoiła przez dłuższy czas pow. Błoński. Mianowicie skazano herszta bandy Walentego Zajducha i jego współników: Józefa Szyllera, Jabłońskiego, Dąbrowskiego i Pendę na karę śmierci, zaś paserów Hanę i Moszka Morgensternów na 8 lat ciężkiego więzienia. Podczas rozprawy oświadczył prokurator Eettinger: „Raz nareszcie trzeba skończyć z tym niebezpiecznym, toczącym społeczeństwo rakiem. Nie o stopniowe jednak połowiczne leczenie polipa chodzi, lecz o wycięcie tak gruntowne, by uniemożliwić mu odrastanie.“

## Sąd okręgowy w Łucku.

Warszawa, 29 września. (PAT.) Dnia 19-go b. m. z rozporządzenia komisarza generalnego ziem wschodnich został otwarty sąd okręgowy w Łucku na Wołyniu.

## Kursy.

Warszawa, 29 września (PAT.) Kursy państwowej centrali dewiz z 29 bm.

Funty szterlingi 151, dolary 35, franki francuskie 4.30, szwajcarskie 6.50, belgijskie 4.15, liry 6.65, marki fińskie 170, leje rumuńskie 1.45, floreny holenderskie 13.25, korony szwajcarskie 8.70, norweskie 8.20, duńskie 7.70, austriacko-niemieckie 52.50, czeskie 90.

## Narady polsko-niemieckie w Berlinie.

Przedewszystkiem rozszerzana będzie sprawa amnestji dla Górnoszlązaków.

### Próby porozumienia.

Berlin, 29 września (PAT.) Dnia 25 września przybył do Berlina z polecenia rządu polskiego podsekretarz stanu dr. Wróblewski, aby zorjentować się czy podjęcie na nowo przerwanych pod wpływem wypadków Górnoszląskich rokowań w sprawie przejęcia obszarów przypadających Polsce na podstawie traktatu jest możliwe. Koniecznym punktem wyjścia musiałoby tu być stanowisko Niemiec wobec postulatów rządu polskiego w sprawie powstańców na G. Śląsku. Omawianiu tych kwestji poświęcone były odbyte w piątek i sobotę konferencje z przedstawicielami rządu pruskiego i niemieckiego, w których ze strony polskiej brał udział oprócz pana podsekretarza stanu d-ra Wróblewskiego postawie: Korfanty i dr. Diamand. Dotychczasowe konferencje dają nadzieje, że dalszy przebieg przyniesie możliwość osiągnięcia porozumienia i samym stworzy warunki nawiązania rokowań.

### Rokowania.

Berlin, 29 września. (PAT.) W piątek 26 bm. podjęto rokowania polsko-niemieckie w Berlinie. Po południu odbyły się wstępne narady w urzędzie spraw zagranicznych, w których z polskiej strony wzięli udział podsekretarz stanu dr. Wróblewski oraz posłowie Diamand i Korfanty. Postanowiono obradować przedewszystkiem nad amnestją oraz wymianą internowanych jeńców. Delegaci polscy oświadczyli, że niebawem odejści będą za pośrednictwem wojskowej komisji antenty, wszyscy niemieccy internowani na Górnym Śląsku oraz, że Niemcy, przebywający w Polsce, są zupełnie bezpieczni, wobec czego wszelka troska o ich los jest zbyteczna. W naradach nad amnestją poruszone będą także inne sprawy z nią związane. Obie strony postanowiły w jak najkrótszym czasie przygotować główne punkty rokowań, a dopiero następnie przejść do ich szczegółowego omawiania.

## Król Piotr w Belgradzie.

Paryż, 29 września. (PAT.) Król Piotr serbski przybył do Belgradu po 5-letniej nieobecności w stolicy serbskiej.

## Obrady Tow. Szkół Ludowych.

Kraków, 29 września (PAT.) Wczoraj rozpoczęły się w kolegium novus obrady walnego zjazdu T. S. L. W otwarciu obrad wzięli udział

# Napreżenie włosko-jugosłowiańskie.

Zatarg o Rijekę zastrza się.

## Kłopoty rządu włoskiego.

Lugano, 29 września (PAT.) Na radzie koronnej zajmowano się koniecznością jaknajbardziej demobilizacji w celu stłumienia niebezpiecznych dla rządu prądów, szerzących się w wojsku. Nitti zażądał, aby wojsko regularne obsadziło Rijekę i położyło kres wybrykom d'Anunzia. Postanowiono rozwiązać izbę i rozpiąć nowe wybory na 3 listopada b. r. D' Anunzio publicznie oświadczył, że ustąpi z Rjeki dopiero po przeprowadzonej aneksji.

Po radzie koronnej odbyła się rada ministrów, na której Nitti przedstawił wyniki obrad rady koronnej i powiedział, że ze względu na stanowisko ententy i Ameryki układ pokojowy musi być jaknajrychlej, ratyfikowany.

## Wojownicze nastroje.

Paryż, 29 września (PAT.) Garibaldi oświadczył, że naród włoski pragnie zachować Rijekę za wszelką cenę, nawet za cenę nowej wojny.

## Pierwsze walki.

Lugano, 29 września (PAT.) Pisma włoskie donoszą, że wojska d'Anunzia starły się z wojskiem południowo-słowiańskim.

## Popularność d'Anunzia.

Berlin, 29 września (PAT.) Pisma tutejsze przytaczają doniesienia „Daily Telegraph”, że

wszelkie próby rządu włoskiego, aby wystąpić przeciw d'Anunzio, wywołałyby bunt armii włoskiej.

## Obsadzenie Rjeki.

Berlin, 29 września (PAT.) Postanowienie Nittiego w sprawie rozwiązania izby jest ostateczne a zgoda króla na to zapewniona. Wybory będą niezwłocznie rozpisane. Rieka ma być obsadzona przez wojsko regularne.

## Izba włoska za aneksją.

Wiedeń, 29 września (PAT.) Z Rzymu: Izba włoska przy głosowaniu oświadczyła się jednomyślnie za tą częścią porządku dziennego, która uznaje Rijekę za włoską. Druga część rezolucji, która pozostawia rządowi rozwiązanie kwestji Rjeki, została przyjęta 148 głosami przeciw 115.

## Stanowisko Jugosławji.

Wiedeń, 29 września (PAT.) Poseł jugosłowiański w Paryżu Vesnicz powiedział między innymi:

Chcemy utrzymać przyjazne stosunki z Włochami. Sprawa Adriatyki musi być tak rozwiązana, aby nie było pomiędzy nami sporów i nieporozumień. Na to jednak Włochy powinny zrzec się zamiarów rozszerzenia swej suwerenności, na którykolwiek punkt naszego wybrzeża. Jeśliby Włochy obstawały przy swoich aspiracjach, to wywołałoby to skutek, sprzeciwiający się interesom obu państw.

# Dlaczego Lenina usuwają.

(Od własnego korespondenta.)

Sztokholm, 29 września. — Lenin, od czasu zamachu, dokonanego przez Dorę Kapłan, jakkolwiek rany mu się pogoiły, to jednak do zupełnego zdrowia nie powrócił. Prawdopodobnie została uszkodzona pewna ścieżka nerwów, gdyż Lenina w czasie postucha często opanowywało

znużenie. Wprost zasypiał w fotelu. Doład to powtarzało się rzadziej, dotąd cierpiano Lenina. Dziś jednak coraz częściej to się powtarza, tak, że już Lenin, jako główna jednostka w tym ustroju, dalej figurować nie może. Postanowiono więc go usunąć na plan drugi.

## Po strajku sędziów niemieckich.

Poznań, 29 września (PAT.) W pertraktacjach w sprawie sądownictwa, dr. Seyda oświadczył, że władze polskie zdecydowały się przejąć wzięciennictwo, aż do dnia 1 października, a sądownictwo aż do upływu 2 tygodni od dnia prawomocności traktatu pokojowego, najpóźniej aż do dnia 1 grudnia 1919 r. Pozatem zastrzegają sobie władze polskie prawo żądania wcześniejszego oddania niektórych działów wymiaru sprawiedliwości, jak specjalnie sądownictwa karnego. Wszyscy sędziowie i urzędnicy sądowi polscy, winni mieć możność brania udziału we wszystkich czynnościach sądowych w szczególności sędziowie polscy, którzy w najbliższych dniach do Poznania przyjadą.

Przedstawiciele Ministerstwa pruskiego uznali żądania polskie za usprawiedliwione, zastrzegli sobie jednak ostateczną decyzję dla ministerstwa sprawiedliwości. Nadejścia decyzji należy się spodziewać w środę.

Ze strony polskiej zażądano także by po za linią demarkacyjną dopuszczono działalność delegatów polskich przy sądach niemieckich oraz zniesienia zakazu komunikowania się urzędników

niemieckich z przedstawicielami władz polskich. Co do tego życzenia ma nastąpić oświadczenia ministerstwa pruskiego, a to również w najbliższych dniach.

## Nareszcie na dobrej drodze.

Warszawa, 29-go września (PAT.) Komisja aprowizacyjna odbyła dziś posiedzenie pod przewodnictwem p. Mierzejewskiego, na którym rozpatrywano sprawę gospodarki aprowizacyjnej i ustalenia, czy utrzymać dotychczasowy system monopolu, czy też przejść do wolnego handlu lub sekwestru. Dyskusji nie ukończono, posiedzenie odroczone.

## Delegacja wołyńska.

Warszawa, 29 września (PAT.) W sobotę, dnia 20 września, o godz. 12 w południe Naczelnik państwa przyjął delegację ludności pow. kowelskiego, łuckiego i włodzimierskiego. Delegację prowadzili przedstawiciele straży kresowej. Delegacja przedstawiła Naczelnikowi państwa niezłomną wolę ludności Wołynia jaknajprędszego włączenia tej dzielnicy do państwa polskiego.

## Zarobieglwość poznańczyków.

Poznań, 29 września (PAT.) W najbliższym numerze dziennika urzędowego, województwa Poznańskiego, ogłoszone zostanie rozporządzenie obowiązujące właścicieli lasów do powiększenia wyrebu w lasach i oddawania drzewa do użytku ogólnego po cenach ustanowionych przez dowództwo. Wedle tego rozporządzenia, właściciele lasów będą obowiązani z każdej posiadanej morgi lasu postawić do dyspozycji starosty 11, metra drzewa szczapowego i walność zajmować się będą Wydziały powiatowe, a w wielkich miastach magistraty.

## Czy Swiesłów umarł.

(Od własnego korespondenta.)

Helsingfors, 29-go września. — Ogłoszono przed kilkunastu miesiącami, że Swiesłów, prezes Komitetu wykonawczego bolszewickiego zmarł naturalną śmiercią. Obecnie wyjaśnia się, że Swiesłów był na wjeździe i kiedy wychodził, niezadowolony stronnicy tak go otoczyli opieką i przycisnęli do swoich piersi, że w trzy dni po tym uścisku ducha wyzionął.

Na jego miejsce mianowano Kalinina, wójta, człowieka bez wykształcenia.

## Kłeska bolszewików.

Berlin, 29 września (PAT.) Estońskie biuro prasowe donosi, że 10-dniowa krwawa walka nad Dźwiną skończyła się zupełną klęską bolszewików, których 15,000 wzięto do niewoli.

## Zwycięstwa Kołczaka.

Paryż, 29 września (PAT.) Komunikat wojsk Kołczaka:

Wojska nasze maszerują na Itutorowsk i zajęły stację Omutinskaja oddaloną o 79 wiorst na zachód od Itutorowska. Na odcinku południowym zajęliśmy stanowisko w odległości 40 wiorst na wschód od rzeki Tobol. W kierunku ofensywy na Kurgan wojska nasze rozbiły nieprzyjaciela, zadając mu wielkie straty.

## Niemcy i moskale.

Nauen, 29 września (PAT.) W rokowanach, które się rozpoczęły w Dorpacie dnia 28 b. m. biorą także udział przedstawiciele północno-wschodniego rządu rosyjskiego.

## Nie chcą popierać Czechów za darmo.

Nauen, 29 września (PAT.) Komisja niemiecko-czeska oświadczyła, że Niemcy czeskiemu nie zrezygnowali z samorządu terytorjalnego. Gdyby rząd czesko-słowacki nie wypełnił tegoż żądania, to nie będzie mógł liczyć na poparcie ze strony Niemców.

## Trupie głowy na domach żydów i Niemców.

Nauen, 29 września (PAT.) W Brzeclawiu w nocy z 26 na 27 b. m., na domach Niemców i żydów wymalowano wielkie trupie głowy. — Obiegały pogłoski, że Czesi chcą urządzić Niemcom noc św. Bartłomieja.

## Rozruchy antysemityczne.

Nauen, 29 września (PAT.) W Brzeclawiu na Morawach wybuchły w nocy z 26 na 27 b. m. krwawe rozruchy przeciwko Niemcom i żydom. Było wielu zabitych i rannych.

# LEKCJE TAŃCA.

Wykłady na kursach rozpoczynają się w **środe, czwartek i sobotę**, 1, 2 i 4-go października.  
Zapisani do grup kandydaci zechcą się zgłosić do kancelarii po karty wstępu.

Cegielniana 10.

2277 1

W. Lipiński.

Dnia 29.IX 19 r.

Niniejszem zawiadamiamy, iż

**Związek Dozorców Domowych i Fabrycznych** przeniesiony został z ulicy Pustej № 13

**na ulicę Główną № 31**

do Polskich Związków Zawodowych. Za Zarząd A. Wiśniewski

2 pokoje z kuchnią  
i przedpokojem

od 1 października do wynajęcia.  
Wiadomość u gospodarza,  
Juljusza 26, I piętro. 2267 1

## Nauczyciel

rysunków i kaligrafji

ma 8 godzin wolnych. Łaskawe oferty w „Rozwoju” sub „Rysownik”, 2274 1

## Poszukuje się młodego inżyniera konstruktora

z kilku-letnią praktyką dla fabryki włókienniczej. przebieżną w działach farbiarni i wykończalni towarów. Oferty z podaniem poprzedniej działalności, wieku, stosunków rodzinnych i warunków należy przesyłać do Redakcji niniejszego pisma pod literami A. D. Z.

## Ministerstwo Robót Publicznych

ogłasza przetarg w drodze ofertowej na dostawę 2000 ławek szkolnych dla szkół powszechnych w partjach po 500 sztuk (20 komple.ów). Warunki techniczne wraz z rysunkami szczegółowymi ławek są do otrzymania za pokwitowaniem w Wydziale Odbudowy ul. Nalewki 2a — V piętro w kancelarii Wydziału, gdzie zgłaszającym się mogą być udzielone wyjaśnienia.

Oferty należy wnieść piśmiennie w kopertach zamkniętych na dzień **15 października** r. b. do godz. 12 w południe.



**LODEON**

**Dziś premiera! Dziś premiera!**

**Katarzyna II**

**jej Faworyci**

wielki dramat w 6-ciu aktach

Ilustrujący życie pełne przygód i ojczyznnych carowej Wszehrosji KATARZYNIE II-ej.

Treść dramatu zaczerpnięta z dzieła znakomitego pisarza rosyjskiego

**AMFITEATROWA.**

Rzecz dzieje się na Dworze w Petersburgu, w Twierdzy Szlisselskiej, Peterhofie i t. d.

Passepartout nieważne.

Początek przedstawień codziennie o 4.30.

**Kino-Resursa**

przy ul. Kilińskiego Nr. 117.

Dojazd tramwajem 4 i 10 do rogu Główniej i Widzewskiej.

PROGRAM:

**"BRACIA RYWALE"**

nadzwyczaj zajmujący dramat życiowy w 5 aktach

scenariuszem i reżyserem **BASSERMANEM.**

W programie: **ZAJĘCIE WILNA przez WOJSKA POLSKIE.**

**OBWIESZCZENIE.**

Na zasadzie § 73 ustawy, Dyrekcja Towarzystwa Krewowego m. Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 6 października 1919 roku, o godzinie 4-ej po południu, w domu przy ulicy Średniej pod Nr. 19, odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie Członków Towarzystwa.

Porządek dzienny powyższego zebrania obejmuje:

1. Wniosek Władz Towarzystwa w przedmiocie ustalenia opłat na administrację i unormowania stopy procentowej kar od rat zaległych za czas od 1 maja 1914 r. do listopada 1918 r.

2. petycja urzędników i oficjalistów Towarzystwa Krewowego o zwrot sum, wyczerpanych w czasie wojny w imieniu Przewodniczącego i Pomocy wskutek drożyzny, oraz Władz Towarzystwa w tej kwestji.

Na powyższe ogólne zebranie Dyrekcja zaprasza wszystkich Członków Towarzystwa, t. j. osoby, które otrzymały listki w listach zastawnych, o ile tymże służy prawo własnego rozporządzania swoim majątkiem.

Bilety wejścia na pomienione ogólne zebranie wydane będą w biurze Towarzystwa, w godzinach biurowych dnia 4 października r. b. włącznie. 1964 1

Przes J. Heinzel Dyrektor Biura L. Gajewicz

Przewodniczący **Krawiec Wojskowy**

**Z. WEKSLER, Piotrkowska 32**

na składzie wielki wybór towarów dla wojska oraz gotowe bekiesz na futrze. Ceny przystępne. 2059 nr 1

**LOKOMOBILA**

300 koni lub maszyna parowa z kotłem 10 — 12 atm. zaraz poszukiwana. Wiadomość: **M. S. Wend, inżynier Pabjanice, Kościuszki 35.** 2259 2

**! PABJANICE!**

W odpowiedzi na ogłoszenie z dnia 21 IX r. b. najuprzejmiej komunikuję, iż p. Zatorski żadnych praw od nas nie nabył.

Proszę więc najuprzejmiej Sz. Kliencie o łaskawe dalsze popieranie mnie, gdyż nadal będę prowadziła biuro dzienników i ogłoszeń i postaram się zastosować do wszelkich wymagań Sz. Publiczności.

Polecając się łaskawej pamięci, pozostaje

z poważaniem

**St. Wadzyńska.**

2276 1

P. s. O nowym lokalu będą specjalne ogłoszenia.

**SIENNICKI**

2258 2

**WORŃKI**

z tkaniny papierowej

**M. Dobrzyński, Łódź, CEGIELNIANA 19 m. 12.**

**Do sprzedania:**

1 lokomobila parowa o sile 14—16 koni

1 lokomobila na ropę o sile 7 koni.

Blizsze wiadomości w fabryce motorów H. Wagnera, przy ul. Kutuskiej 100. 2209:1

**NA WYPŁATĘ**

towary damskie, męskie, dziecięce, obrusy i kołdry

**Ch. Markowicz i S-ka**

Piotrkowska 37, w podwórzu

2185—1

**Drobne ogłoszenia:**

Kupno i Sprzedaż:

**A. A.** Restauracja p. f. „Zagłoba”. Przejazd 12 poleca zarówno, smaczne obiady z 5 dań 4 mk., kolacje a la carte. Bufet obficie zaopatrzone w kaski i napoje. Ceny umiarkowane. Usługa bezpłatna. 7553—nrca

**A. A. A.** Najtańsza sezonowa wyprzedaż resztek na męskie, damskie i dziecięce ubiory i palta, Bostony, szewioty, tuchkropy, korty, welury na palta, sukna, wełna i bawełna na bluski, suknie i kostjomy, jedwabie, etaminy, batysty białe i kolorowe, cajtgi i barachany, na fartuszki czarny lasting i atlas, na pościel i wyspy, na bieliznę, chustki. Prawie o 50% taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym. Uwaga! dla kupców ustępstwa. Kilińskiego 40 (Widzewska) fr., II p., m. 10. 7065—nwcp.7

**A. A. A.** Resztki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi Piotrkowska 54, 2 piętro, front.

Lokiec towar. wełn. na Bekiesz i burki od 35 mk. na Ubrania uczniows. „ 30 mk. na Męskie i skaut. „ 35 mk. na Dziecinne „ 15 mk. na Spodnie i podszew. „ 9 mk. na Kamizelki sztucz. „ 25 mk. na Palta „ 28 mk. na Suknie i kostjomy „ 15 mk. na Bluzki i spódniczki „ 8 mk. Szewioty „ 18 mk. Alpaga i cajtgi dabel. „ 20 mk. Chustki „ 18 mk. Piotrkowska 54 front, 2 p., H. Srebrnik. 6955—nw16

**A! A!** Meble różne wyprzedam tania. Łózka, materace, szafy, bielizniarkę, leżankę, trapez, otomanę, stół, krzesła, biureczko, obrazy. Piotrkowska 261 m. 4, II piętro, front. 7056—5

**A)** Meble różne z kilku pokojów, łózka, materace, szafy, biurko, prasa, maszyny nożne, gramofon sprzedam zaraz tania. Piotrkowska 225—5, I piętro, front. 7520—6

**A.** Meble sprzedaje, szafy, łózka, otomany, garnitur salonowy, gramofony oraz inne. Piotrkowska 108, Przeździecki. 7181—4

Otomane, łózka, stół, szafę, krzesła, lusirowy zegar sprzedam. Ul. Sienkiewicza 59—4, oficyna. 7483—4

# ZARZĄD Banku Handlowego W ŁODZI

stosując się do par. 53 Ustawy, ma zaszczyt zawiadomić p.p.-akcjonariuszów, że z powodu niedostatecznej liczby akcji, złożonych do dnia 4-go czerwca r. b., 45-te Zwyczajne Zebranie Ogólne, zwołane na dzień 11-go czerwca r. b., w terminie tym odbyć się nie mogło.

Powtórny termin 45-go Zwyczajnego Zebrania Ogólnego wyznacza się na dzień **15 października r. b. o godz. 5-ej popołudniu** (w gmachu Banku Handlowego w Łodzi, Al. Kościuszki 15). Porządek dzienny tego Zebrania pozostaje ten sam, co poprzednio, t. j.:

- 1) Przedstawienie sprawozdania i bilansu za rok 1918,
- 2) Wybór członków Rady,
- 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej do sprawdzenia sprawozdania i bilansu za rok 1919.

Do uczestniczenia w powyższym Zebraniu mają prawo akcjonariusze, którzy do 8 października r. b. złożą swoje akcje w kasie Banku Handlowego w Łodzi lub jego Oddziałach w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach.

Bilety wejścia wydane będą w lokalu Banku w Łodzi na trzy dni przed terminem Zebrania.

Złożone akcje będą zwracane po zamknięciu Zebrania, począwszy od dnia 16-go października r. b.

Zebranie to będzie prawomocne, a uchwały jego będą ważne bez względu na liczbę zebranych akcjonariuszów i reprezentowanych przez nich akcji.

Łódź, dnia 26-go września 1919.

2275 1

**A** Sprzedam tanio łóżka z materacami, szafę, gramofon i zegar. Aleja Kościuszki 26 m. 4. 7435-5

**A** Meble z kilku pokoi, gabinetu salonowy sprzedam. Piotrkowska 189-9. 7428-2

**A** Łóżka, szafy, stoły, krzesła, biurka, sprzedaje najtaniej. Piotrkowska 101, Korczak 7318-2

**D**o sprzedania zaraz piwiarnia i pokój umeblowany z powodu wyjazdu. Nowo-Cegielniana № 41a, róg Lesznej, Białasiewicz. 7482-2

**D**o sprzedania 15 morgi ziemi, dom murowany, stajnia zajazdowa. Zgierz, ulica Łęczycka № 65, wiadomość na miejscu. 7470-1

**D**om, 1 1/2 morgi ziemi z ogródkiem w Aleksandrowie, ul. Spacerowa 160, do sprzedania. 7462-5

**D**o sprzedania dom 2-u piętro- wy 11 mieszkań w Karolewie przy ul. Grodzieńskiej № 11. 7490-1

**F**utro męskie Elki do sprzedania za 800 mk. i kożuszek męski. Wiadomość: Staro-Cegielniana № 66 m. 16, od 4 ej do 6 ej. 7404-2

**K**ępie dom lub budynek (drewniane) na rozbiórkę. Zgłaszają: Radwańska 10, do gospodarza. 7448-3

**L**óżko żelazne z materacem sprężynowym firmy Gostyńskiego do sprzedania. Nawrot 25 m. 3. 7455-4

**M**agle 2 sprzedam. Piotrkowska 191. 7475-5

**M**agle sprzedam. Ul. Ogińska 10. 7379-1

**M**agle sprzedam w dobrym stanie. Andrzeja 33-7. 7419-2

**M**otor elektryczny 3 konny sprzedam. Piotrkowska 249, w sklepie. 7545-we2

**P**erskie dywany rzadkiej piękności do sprzedania: 1) 5 3/4 x 4 1/2 łokci, 2) 5 1/4 x 2 1/2 łokci, oraz dwa kilmy perskie rozm. 5 1/4 x 2 łok. Wiadomość w czytelniku, Andrzeja 5, od 11 do 1-ej. 7439-1

**O**gród owocowo-warzywny 7 morgów wydzierżawię. Informacje: Juliusza 4 m. 9, wieczorem 7-10 godz. 7397-we2

**P**ies (suczka) podwórzowy, biały ogon i uszy długie zaginał. Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem na Srednią 153. 7449-2

**P**iekarnia do sprzedania z całym urządzeniem przy ulicy Wólczniańskiej № 157. 7474-2

**P**szczoły, 20 uli do sprzedania od 500 do 600 marek, oraz przedsiębiorstwo betonowe, 1 1/2 wiorsty od stacji, tania sprzedam. Adresować: Mieszek, Biskupia Wola, Baby W.-W. 7455-2

**S**ą do sprzedania kofty, butety i różne rzeczy po kuchniach. Obejrzeć można w Stowarzyszeniu spożywczym „Czeładź Slusarska”, Targowa № 25, róg Nawrot. 7434-1

**S**klep spożywczy sprzedam. St.-Zarzevska 101. 7168-2

**S**klep spożywczy sprzedam zaraz z powodu wyjazdu. Radwańska 17. 7417-1

**S**przedam meble z dwóch pokoi, jowi kuchni, lampy gazowe oraz licznik gazowy. Konstancynowska 65. 7369-2

**S**przedam dwa warsztaty tkackie ręczne. Wiadomość: Sienkiewicza 65, skład towarów, Edmund Wasilewski. 7418-1

**S**przedam zaraz niedrogo dzieciną kołyskę bujaną. Staro-Zarzevska № 49 m. 10, front, lil piętro. 7495-1

**S**przedam starej cegły około 20 tysięcy. Wiadomość: ul. Siedlecka № 16, L. Czernik. 7486-1

**S**uka wyżłica znakomicie ułożona, ponterka, 3 lat, okazynie do sprzedania. Ul. Sienkiewicza 59, w Stowarzyszeniu Atletów. 7465-3

**S**zpica białego, młodego, czystej krwi sprzedam. Andrzeja 42 m. 15. 7262-nw1

**T**elefon 401. Pianina, fortepiany, sprzedaż, kupno, strojenie instrumentów, Chodkowski, Sienkiewicza 25. 7044-nwp.2

**W**iększa slusarnia do sprzedania, nowy gramofon i huśtawki. Kaliska № 19 m. 1. 7477-5

**W**ażne dla Pań! Za bezcen okrycia damskie zimowe, jesienne kostjmy okazjnie po zlikwidowanym pierwszorzędnym magazynie warszawskim. Nawrot 38A mieszkania 1, godziny 11-5, prócz niedziel. 7384-wcsn4

### Różne:

**A**. Nauczycielki, freblanki, wyłaniarki; biuralistki (ów), kasjerki, ekspedjentki; rządców-agronomów, pisarzy, gospodynie poleca Pierwszorządne Biuro pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 103. 7445-10

**A** kuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Ul. Piotrkowska № 193 m. 14. 7203-4

**B**olesław. Czy list z dn. 26 9 nie otrzymał pan? Proszę odpowiedzieć (Poste-restante, Okazielka 3 groszy polskica). 7469-1

**D**zierżawa w pobliżu Łodzi, 14 morgów z ogrodem owocowym i zabudowaniami do oddania od zaraz. Wiadomość: ul. Nawrot № 8 m. 1 od 2-4. 7430-2

**D**o wydzierżawienia w śródmieściu dom cały lub dwa piętra. Wiadomość w składzie masyżny do szycia, Piotrkowska 69, w podwórzu. 7407-1

**E**kspedjentka potrzebna do cukierki Ziemiańskiej, Piotrkowska 15. Pierwszeństwo mają te, które pracowały w takiej branży. 7464-3

**G**orsety „Renoma”. Przeróbki, G reparacje, pranie gorsetów. Ul. Główna 17 m. 2. 6520-p.w 5

**G**ospodynię znającą wykwinną kuchnię, świadeciwa klubne poleca Biuro rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 103. 7442-5

**K**ilku zdolnych stolarzy i robotników do maszyn poszukuje mechaniczna stolarnia H. L. Szuberta, Zarzevska 65. 7443-3

**K**rólowiek pożyczyl lub powierzył pieniądze Rozalii Gajt, może się zgłosić po odbiór takich p. Cacharjasz Emma, Zelazna 9, w stronie Widzema. 7450-5

**M**echanik na maszyny do szycia potrzebny. Piotrkowska 69, S. Perla. 7424-1

**N**auczycielka rutynowana w średnim wieku ze znajomością języków poszukuje miejsca do początkujących dzieci na wsi lub małym miasteczku. Oferty dla J. Piaseckiej, Łódź, Skwerowa № 1 m. 1. 71-9-1

**O**d września rozpoczynam całkowity kurs francuskiego grupami, oddzielnie. Konwersacja. Polski zaniedbanym. Pomoc uczniom w polskim, francuskim, Muzyka. Zapisy codziennie 6-9. Kilińskiego 77. 7395-1

**P**okój umeblowany z elektrycznym oświetleniem zaraz do wynajęcia. Ul. Brzozowa № 4 m. 11. 7332-1

**P**okój do wynajęcia przy bezdziejnej rodzinie. Rozwadowska 36 m. 36. 7231-nw1

**P**okój z elektrycznym oświetleniem zaraz do wynajęcia. Cegielniana 87 m. 27. 7485-2

**P**orucznik, lat 26, ożeni się. Proszę wymagany, pośrednic. wo pożądane. Adresować do Rozwoju pod „A. R.”. 7492-5

**P**rotes. poszukuje umeblow. pokoju winteln. rodz. Laskawe oferty: ul. Pańska d. 39 m 10, prof. 7425-w1

**P**oszukuje posady, obznajmiona jestem z buchalterją, korespondencją handlową a także piszę dość biegle na maszynie, na różnych systemach. Oferty do administracji Rozwoju pod „Maszynistka”. 7441-1

**P**oszukuję do wynajęcia kanapy, kilka krzesel i innych mebli. Wiadomość: Zachodnia 72 m. 6, od 5-4. 7439-2

**P**oszukuję 2-3 pokoi z kuchnią, przedpokojem, od zaraz lub 1 listopada. Oferty dla „J. K.” za wynagrodzeniem. 7476-2

**P**otrzebny od zaraz slusarz na wodociągi i reperacje kotłów. Andrzeja 6, slusarnia. 7460-2

**P**otrzebny czeladnik szewski na wszelką robotę. Ul. Wólczniańska № 147. 7589-2

**P**rzybywszy z Podolia poszukuje miejsca szwajcara, lokaja, kelnera lub t. p. zajęcia. Proszę się zgłosić: Dziecina 5 m. 9, Maliszewski. 7404-2

**P**rzybłąkał się pies rasy wilczej. Odebrać można Rzgowska № 159. 7467-2

**P**rzyjanie do wulkanizowania opony samochodowe, motocyklowe i rowerowe. Sienkiewicza 30, I. Kukała. 7573-1

**P**uczenia konserwatorium warszawskiego udziela lekcji muzyki i akompanjamentu do skrzypiec i śpiewu. Oferty pod „Muzyka”. 7515-1

**P**uczeń kl. VII udziela lekcji. Wiadomość: Senatorska 14 m. 40. 7134-1

**Z**elowanie „Eriagiem” za 7 mk. Uskutecznia sklep komisowy „Progres”, Piotrkowska 175. 7433-5

**Z**aginiona suczka czarna, długi ogon, białe latki na nogach 1 na szyi. Odprowadzić można za wynagrodzeniem 5 mk. Radohoszcz, ul. Trelenberga 51, Kukułski. 7472-3

**Z** pokoje z kuchnią urządzone w śródmieściu, poszukuje urzędnik państwowy. Oferty telefonem 203, lub w administracji Rozwoju „Urzednik”. 7483-2

**30-100** tys. marek poszukuje na majątek ziemski. Adresować: Mieszek, Biskupia Wola, pocz. Baby W.-W. 7454-1

**30** mk. doświadczony, korepetytor przygotowuje w zakresie 4 klas szkół średnich. Ul. Kilińskiego № 31-7 (front). 7377-7

### Zagubione dokumenty.

**A**ugustyniak Wincenty, Chłonna 12, zagubił kartę węglową. 7475-1

**A**ugust Knoll zagubił paszport rosyjski wydany w gm. Trześcianek. 7452-3

**A**ntonina Badowska zagubiła kartę węglową za № 17708. 7451-1

**B**ach Adolf zagubił paszport niemiecki wydany w Niemczech. 7461-5

**B**enjamin Okno zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7489-3

**C**zyżykowska Marja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7453-3

**F**ranciszka Misiewicz zagubiła kartę węglową wydaną za Nr. 51565. 8456-1

**F**ischer Rajnold zagubił legitymację z Kom. dla bezrobotnych. 7465-1

**G**ryze Cezar zgubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 7398-1

**J**an Siutowicz zagubił paszport niemiecki wydany w Rzgowie. 7405-1

**J**uljan Radziński zagubił kartę węglową wyd. za Nr. 22631. 7479-1

**K**arol Rakowski, Paryska 7, zagubił kartę węglową Nr. 3561. 7444-1

**K**owalewska Eleonora zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 7596-1

**L**oba Zofja zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7427-1

**L**udwik Łajs zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 7471-3

**P**łoszański Jan zagubił legitymację chlebową na 7 osób. 7457-1

**R**yśka Jakubowicz zagubiła paszport niem. w Łodzi. 7440-5

**S**kradzono 2 ćwiartki 3-ej klasy i 37657 w Warszawie które ogłoszone w Monitorze Polskim są nieważne — na imię Zygmuntd Kozłowski. 7487-1

**S**kradzono portfel zawierający paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Bolesława Kulińskiego, patent handlowy Jana Bolesława Kulińskiego wyd. w Łęczyca na trolej oraz 3 weksle po 50 rb. wypożyczonych przez Franciszkę Kulińską wyst. przez Maxa Rozenblata, Henryka Mulek i Teotila Kotwickiego. 7453-3

**S**kradzono portfel zawierający paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Bolesława Kulińskiego, patent handlowy Jana Bolesława Kulińskiego wyd. w Łęczyca na trolej oraz 3 weksle po 50 rb. wypożyczonych przez Franciszkę Kulińską wyst. przez Maxa Rozenblata, Henryka Mulek i Teotila Kotwickiego. 7453-3

**S**końska Zofja zgubiła tymczasowy dowód osobisty wyd. w gminy Paradyż. 7365-1

**W**róbel Ignacy zagubił legitymację z Kom. dla bezrobotnych. 7459-1

**W**alenty Misiak zagubił paszport rosyjski wyd. z gminy Brójce. 7445-3

**W**incenty Marzenda zagubił paszport niemiecki wydany w gm. Zeromin. 7412-1

**Z**aginęły paszporty: niemiecki 3 rodzin. wyd. na imię Władysława Kowalewskiego oraz tymczasowy Eleonory Kowalewskiej. 7592-1

**Z**aginęła karta węglowa na imię Stanisława Kozyckiego zamieszkałego przy ul. Poprzecznej Nr. 5. 7457-1

**Z**ofja Jaroszka zagubiła paszport rosyjski wydany w Łodzi. 7478-3

**Z**aginęła karta węglowa na imię Bertę Wajdemajer Ogrodowa ul. Nr. 26. 7484-1

**Z**ezwolenie na sprzedaż papierosów wyd. przez prof. G. w Łodzi na imię Dwójra G. man Ogrodowa 8, zostało anulowane. 7447-3